

VODA-VAŽAN RESURS U ERI GLOBALNIH PROMENA I RIZIKA

WATERWORKSHOP 2023: REČENO I ZABELEŽENO

O značaju kvaliteta voda za rekreaciju i zaštiti zdravlja ljudi:

“Hemijiske supstance koje su detektovane u prirodnim zonama za rekreaciju su: farmaceutska sredstva (antibiotici, analgetici i antiinflamatorni lekovi, β -blokatori i regulatori masnoće); sredstva za ličnu higijenu; hemikalije koje se primenjuju u industriji i poljoprivredi kao i mikro- i nanoplastika”.

prof. dr Jelena Molnar Jazić
Prirodno-matematički fakultet Novi Sad

“Preporuka je da se sistemski ispituje sadržaj radionuklida svih podzemnih i mineralnih voda koje se koriste za kupanje ili konzumaciju radi procene izlaganja ljudi jonizujućem zračenju”.

prof. dr Dušan Mrđa
Prirodno-matematički fakultet Novi Sad

“Za pojavu nekih epidemija sa sigurnošću je utvrđeno da vode poreklo od bazena, pri čemu se kao najveći krivci smatraju navike ljudi da koriste bazene čak i onda kada su bolesni, čime stvaraju leglo različitih bolesti i infekcija (podrazumeva se i neadekvatna dezinfekcija)”.

prof. dr Božo Dalmacija
Prirodno-matematički fakultet Novi Sad

“Adenovirusi su najčešći uzročnici pojave virusnih infekcija vezanih za rekreacione vode, osobito bazene, i to najčešće zato što nivo hlorisanja vode nije delotvoran ili ne funkcioniše dobro”.

prof. dr Siniša Markov
Tehnološki fakultet Novi Sad

“Satelitski prikupljeni podaci o kvalitetu vode reke Dunav nad Novim Sadom mogu se razmatrati kao izvor informacija za stanovništvo radi ukazivanja na mogući rizik po zdravlje ljudi”

prof. dr Sanja Bijelović

Medicinski fakultet Novi Sad, Institut za javno zdravlje

“Da bi se obezbedio efikasan, sveobuhvatni sistem koji će rezultirati bezbednim i zdravim korišćenjem voda za rekreaciju, neophodno je da postoji: zakonska regulativa koja definiše mere za bezbednost; definisane odgovornosti i saradnja svih aktera; procena rizika za bezbednost; informisanje javnosti i nadzor i mere za situacije kada je bezbednost ugrožena”.

prof. dr Jasmina Agbaba
Prirodno-matematički fakultet Novi Sad

U razmatranju da li će i u kojoj meri adekvatno upravljanje otpadnim vodama doprineti u budućnosti resursnoj efikasnosti i nezavisnosti rekli su:

“Prečišćavanje otpadne vode i upotreba otpadne vode kao resursa će postati deo rešenja za nove društvene izazove: potrebe za vodom, hranom i energijom”.

prof. dr Milena Bečelić-Tomin

Prirodno-matematički fakultet Novi Sad

“Najvažniji resurs prečišćene otpadne vode je sama VODA. Stoga je prečišćena otpadna voda za navodnjavanje - vredan resurs i atraktivna opcija usled deficitarnosti zaliha sveže vode”

doc. dr Anita Leovac Maćerak
Prirodno-matematički fakultet Novi Sad

“Svaka osoba na svetu troši 15g farmaceutika godišnje, a u razvijenijim zemljama ovaj broj ide i do 150g. Praćenje ovakvih i sličnih supstanci važno je pri donošenju odluke o korišćenju prečišćenih otpadnih voda”.

prof. dr Mira Petrović

Katalonski institut za istraživanje voda (ICRA)

“Budućnost će svakako doneti integraciju novih rešenja u kanalizacionoj mreži i nove „pametne“ zgrade sa separacijom resursa na izvoru”.

doc. dr Julien Le Roux
Université Paris-Est Créteil UPEC, Pariz

“Da bi u Republici Srbiji sproveli mere u oblasti cirularne ekonomije kako se nalaže u Deklaraciji o Zelenoj agendi za Zapadni Balkan, neophodno je ozbiljno pristupiti merenju količine i kvaliteta neprečišćenih ali i prečišćenih komunalnih otpadnih voda”.

doc. dr Vesna Pešić

Prirodno-matematički fakultet Novi Sad

“Novi i veoma kompleksni zadaci će se postavljati pred komunalna preduzeća vodovoda i kanalizacije u Republici Srbiji. Biće neophodna dugoročna sistemska rešenja za kontinuirano finansijsko, organizaciono, kadrovsко i tehničko jačanje kapaciteta”.

prof. dr Đurđa Kerkez
Prirodno-matematički fakultet Novi Sad

O sedimentu su rekli:

Razmišljanje "KAKO" najbolje iskoristiti sediment kao resurs je daleko održivije od skrivanja iza "DA ALI" i daljeg odlaganja kao otpada.“

MScLuca Sittoni

SIDRA, Italija

“Akumulacije su od suštinskog značaja za snabdevanje vodom za ljudsku upotrebu i procenjeno je da su pod rizikom od prekомерне sedimentacije. Projekcije za Evropu ukazuju na potencijalno smanjenje 80% skladišne zapremine akumulacija zbog sedimentacije do 2080. godine.”

prof. dr Dragana Tomašević Pilipović
Prirodno-matematički fakultet Novi Sad

“Primenom samo standarda kvaliteta hemijskih supstanci postoji mogućnost precenjivanja ili podcenjivanja rizika od zagađujućih supstanci vezanih za sediment”.

prof. dr Dejan Krčmar

Prirodno-matematički fakultet Novi Sad

“Opšti cilj pristupa sanaciji nataloženog sedimenta u vodotocima je stvaranje konačnog rešenja koje štiti ljudsko zdravlje i životnu sredinu”.

dr Nataša Slijepčević. naučni saradnica
Prirodno-matematički fakultet Novi Sad

„Izmuljeni sediment može da se koristi za izgradnju puteva ako zadovoljava geotehničke kriterijume“.

doc. dr Miloš Šešlija
Fakultet tehničkih nauka Novi Sad

„Sedimenti imaju svojstvenu plodnost zbog visokog sadržaja makronutrijenata. U savremenoj poljoprivredi, direktna upotreba izmuljenog sedimenata kao đubriva ili dopuna zemljišta - može poboljšati plodnost zemljišta u konvencionalnoj poljoprivredi i u reciklaži hranljivih materija za proizvodnju useva“.

prof. dr Jelena Beljin
Prirodno-matematički fakultet Novi Sad

Kampus za budućnost: Održivost u fokusu

Kroz interaktivnu sesiju inspirisanu popularnim konceptom „World cafe“, studenti sa univerziteta iz Republike Srbije, Severne Makedonije i Bosne i Hercegovine su dali preporuke kako možemo oblikovati svoju budućnost u skladu sa održivošću, kako u univerzitetskim kampusima tako i u široj zajednici:

Preporuke vezane za MENADŽMENT fokusirale su se na to da se održivost i zaštita životne sredine uključi u zvanične politike univerziteta i pojedinačnih fakulteta.

Za oblast OBRAZOVANJE naglašena je potreba za uvođenjem više multidisciplinarnih kurseva i seminara koji bi učili studente o održivosti, uz mogućnost praktičnih primera.

Za sprovođenje ISTRAŽIVANJA istaknuto je da se komponenta održivosti i zaštite životne sredine mora uključiti u laboratorijske prakse od planiranja eksperimenta do implementacije (uštede, energije, vode, upravljanje laboratorijskim otpadom, upotreba manje toksičnih hemikalija i sl.).

ZAJEDNICA, tj. sprovođenje zajedničkih akcija studenata i profesora prepoznato je kao nužno u cilju sprovođenja svakodnevnih aktivnosti i ponašanje na održiv način u kampusu.

